

Куликівський осередок
Чернігівської обласної організації
Національної спілки краєзнавців
України

Серія «Відомі особистості Куликівщини»

**Лідія Платонівна
ДЕПОЛОВИЧ**

(1869 – 1943)

Біобібліографічний покажчик

Випуск 1

Чернігів
Видавництво «Десна Поліграф»
2017

УДК 016:929Деполович : 37(477)
ББК 74д(4Укр)я1Деполович Л. П.
Д35

Редакційна колегія серії

Н. М. Халімон (голова), С. М. Спудай, О. Б. Коваленко.

Укл.: **Н. М. Халімон** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, голова Куликівської районної ради, член Національної спілки краєзнавців України.

С. М. Спудай – директор Інституту радіолокаційних технологій (Київ), член Національної спілки краєзнавців України.

Наук. ред. **О. Б. Коваленко** – кандидат історичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, голова Правління Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Бібліогр. ред. **О. М. Устіннікова** – зав. відділу наукової підготовки державних бібліографічних покажчиків Книжкової палати України.

Д35 **Лідія Платонівна Деполович (1869 – 1943)** : (біобібліогр. покажч.) / упоряд. і вступ. стаття Н. М. Халімон, С. М. Спудай; наук. ред. О. Б. Коваленко; бібліогр. ред. О. М. Устіннікова. – Чернігів : Десна Поліграф, 2017. – 32 с. – 150 пр. – («Відомі особистості Куликівщини» ; Вип. 1).

ISBN 978-617-7491-70-4

У біобібліографічному покажчику вміщена біографія Лідії Платонівни Деполович, педагога першої половини ХХ століття з Чернігівщини, автора різноманітних видань букварів, методик з навчання грамоти та зібрана інформація про її підручники, методичні посібники, документи, публікації про Л.П. Деполович. Видання розраховане на бібліотекарів, істориків, краєзнавців.

УДК 016:929Деполович : 37(477)
ББК 74д(4Укр)я1Деполович Л. П.

ISBN 978-617-7491-70-4

© Н. М. Халімон, 2017
С. М. Спудай, 2017

Український педагог і авторка букварів Лідія Платонівна Дєполович

Важливий напрям сучасних студій в галузі педагогіки полягає у критичному засвоєнні досвіду і доробку педагогів минулого, які значною мірою прислужилися розвиткові вітчизняної освіти. До цієї когорти належала і Лідія Платонівна Дєполович (1869 – 1943), наукова спадщина якої є джерелом вивчення її педагогічних ідей, з'ясування засад педагогічної позиції, реконструкції видавничої діяльності, обґрунтування внеску в розвиток шкільної науки. Лідія Платонівна Дєполович – призабутий педагог і методист початкової освіти, автор букварів, які видавалися з 1926 по 1956 рр., численних посібників із навчання дітей грамоти, зокрема читанок, математичних задачників, букварів для шкіл грамоти, робочих книг, методичних посібників тощо. На жаль, біографія, педагогічна і науково-методична спадщина Л. П. Дєполович і до сьогодні залишаються маловідомими не тільки науковому, а й педагогічному та громадському загалу.

Лідія Дєполович народилася 14 листопада 1869 р. у с. Ковчині Чернігівського повіту.

Відомості про родовід Дєполовичів простежуються з початку XIX ст. Відомо, що рід походив із церковнослужителів Стародубського і Городнянського повітів. У Ковчині Дєполовичі з'явилися 1825 р. на прохання тамтешнього священика Іоанна Івашкевича. Пристарілий батюшка звернувся до чернігівського та ніжинського єпископа з проханням прислати на своє місце заміну – священика Григорія Дєполовича із с. Займище Городнянського повіту. Клопотання поважного отця Івашкевича задовольнили, і в кінці лютого 1825 р. Григорій Дєполович був призначений священиком Георгіївської церкви с. Ковчина. Припускаємо, що брати Григорія Дєполовича також були церковнослужителями: Микола Дєполович служив у Семенівській церкві м. Стародуба, Андрій Дєполович у Єрофеївській церкві с. Остроглядова Стародубського повіту,

Назарій Дєполович у Іоано-Богословській церкві м. Стародуба. Естафету церковного служіння свого батька у Ковчині згодом продовжив Платон Григорович Дєполович.

Порядність і високі моральні ідеали були глибоко вкорінені в династії Дєполовичів, а виховання в сім'ї православною священника сприяло формуванню особистості Лідії Платонівни та духовної насиченості її педагогічних ідей.

Платон Дєполович, батько майбутнього педагога, народився в Ковчині. Закінчивши повний курс Чернігівської духовної семінарії, він у липні 1861 р. був рукоположений у сан священника Різдво-Богородицької церкви с. Форостовичі Новгород-Сіверського повіту, а 22 серпня 1868 р. за власним проханням був переведений на посаду парафіяльного священника у с. Ковчин Чернігівського повіту.

П. Г. Дєполович був розумною й шанованою в селі людиною. Його цінували не тільки як священника, а ще і як законовчителя місцевої земської школи. За високі моральні якості та вагомі досягнення у справі виховання дітей П. Г. Дєполович у 1893 і 1894 рр. удостоювався нагород Чернігівської повітової училищної ради.

Крім учителів та законовчителів, у земських школах Чернігівського повіту були ще й попечителі, які опікувалися проблемами навчального закладу. Як правило, на цю посаду громади обирали найбільш порядних і відповідальних людей. Вони мали право контролювати економічне життя та навчально-виховний процес у школах. Тривалий час (понад 25 років) попечителем Ковчинської школи був саме П. Г. Дєполович. Він також клопотався про відкриття школи у задеснянському селі Дурні (нині с. Миколаївка), де він заняття у недільній школі. Активна громадська позиція батька позитивно вплинула на професійний вибір його доньки Лідії.

Крім Лідії, у родині Дєполовичів виховувалися ще четверо дітей: сестри Марія й Маргарита, брати Сергій і Петро. Останній був досить відомим медиком. З кінця ХІХ ст. до 1918 р. він працював чернігівським і мглинським

повітовим лікарем, а з 1918 по 1941 рр. – лікарем Чернігівської губернської, а згодом обласної лікарні. Петро Дєполович залишив по собі значну науково-медичну спадщину. У 1920-х рр. він був членом колегії Чернігівського губернського відділу охорони здоров'я, тимчасово виконував обов'язки завідувача Чернігівського губздраву. П. П. Дєполович ніколи не забував свою малу батьківщину. Відомо, що відсотки від своїх заощаджень він заповів Ковчинській школі як стипендію кращим учням. За рік від заощаджень набігала сума в 25 рублів. Тож наприкінці кожного навчального року трьом кращим випускникам виплачувалася стипендія П. Дєполовича за сумлінне навчання.

Таким чином, родина Дєполовичів вирізнялася серед жителів села високою духовністю, освіченістю, вихованістю, особливим ставленням до освіти. Тому не викликає подиву той факт, що свій професійний шлях Лідія Платонівна пов'язала з педагогічно діяльністю. Після навчання в Ковчинській земській школі вона у 1885 р. вступила до Чернігівської жіночої гімназії, яку закінчила в 1893 р. Свій педагогічний шлях розпочала у Количівці (нині село Чернігівського району), де вчителювала протягом 1893 – 1901 рр. З 1901 по 1908 рр. вона працювала вчителькою Ковчинської земської школи і навчала учнів одразу трьох класів.

З 1909 р. Лідія Платонівна працювала у школах Чернігова: до 1922 р. в 5-й Радянській школі, де навчала учнів початкових класів, маючи 36 робочих годин і 18-й професійний розряд, а з 1922 р. – у 18-й Українській школі імені М. Коцюбинського. У цьому закладі станом на 1923 р. нараховувалися 252 учні та 16 учителів. Л. Дєполович навчала дітей початкової ланки, була вчителькою II групи, мала вже 12-й розряд, класне виховання (всього 32 години). Також вона завідувала шкільною бібліотекою й вела учнівські гуртки.

Лідія Платонівна відзначалася шанобливим ставленням до своїх земляків. Живучи вже багато років у Чернігові, завжди з радістю приймала людей з рідного села. Багатьом

ковчинським дітям вона допомагала приготуватися до вступу в училища та спецшколи, люб'язно надавала своє житло, пригощала бутербродами з чаєм, що особливо яскравими спогадами залишилося в пам'яті тодішніх дітлахів.

Після переїзду до Чернігова Лідія Платонівна познайомилася з Прокофієм Митрофановичем Чмелем. Він походив із заможних селян (за метрикою батько був козаком). За сімейною легендою, його предки отримали земельний наділ від Катерини II (був певний документ, який він називав «записочкой от матушки»). Скоро молоді побралися, а в 1911 р. у них народився син Євгеній. Та сімейне життя не склалося, і практично зразу ж після народження сина подружжя припинило стосунки, хоча офіційно розлучення було оформлене лише у 1920 р.

На початку 1920-х рр. на території України була встановлена радянська влада. Однак в умах ще панував дух національного відродження 1917 – 1920 рр. Мабуть цей дух і спонукав Лідію Дєполович до підручникотворення. Адже навчальних книг, які б відповідали принципам доступності, народності, природовідповідності, всебічного розвитку особистості (тобто принципам, про які йшлося на II Всеукраїнському учительському з'їзді 1917 р.) справді бракувало.

Педагогічний стаж Л. Дєполович на 1923 р. склав рівно 30 років. Професійних надбань і спостережень за цей час накопичилося чимало, і Лідія Платонівна взялася за складання посібників для навчання грамоти. Її інтереси зосередилися на проблемах методики навчання у початковій школі. Вона працювала над методами навчання читанню й письму, розвитку усного мовлення дітей, досліджувала питання вдосконалення майстерності вчителя. Вона склала свій авторський буквар «Нумо читати!», який побачив світ у Державному видавництві України в 1926 р. і був рекомендований як базовий підручник для початкової освіти.

Саме тоді, на початку 1926 р., при Всеукраїнській Академії наук почало функціонувати Бюро педагогічної

інформації та консультацій. Воно об'єднало значні методичні сили Києва, налагоджувало й підтримувало зв'язки із сільським учительством. Бюро поживило освітню науково-дослідну роботу, сприяло поширенню педагогічних знань і літератури, й загалом позитивно вплинуло на розвиток освітянської думки України в 20-х рр. ХХ ст.

У 1927 р. Л. Дєполович переїхала до Києва, де продовжила займатися вчительською діяльністю, а також складанням та впорядкуванням посібників для навчання грамоти. Доленосною для неї стала зустріч із відомим педагогом Олександром Матвійовичем Астрябом, котрий керував сектором методики викладання математики згаданого вище Бюро. О. Астряб був прихильником реформування методики викладання шкільних предметів у напрямку розвивального навчання, використання методів спостереження й порівняння, які б спонукали учнів до самостійних висновків. У цій новаторській діяльності О. Астряб та Л. Дєполович виступали однодумцями. Тоді нагальним було створення принципово нових програм і підручників для єдиної трудової школи. Проявом перебудови шкільного життя стало запровадження комплексної системи навчання, сучасних типів підручників (робочих книжок, розсипних книжок). Усі ці чинники й призвели до створення Л. Дєполович та О. Астрябом у 1928 р. підручника «Математичний задачник. Перший рік навчання в міській трудшколі».

Характер задачника має книга в цілому. Крім загальної програми, вона містить також методичні рекомендації для роботи з обдарованими дітьми, які до школи йдуть підготовленими. Методичні сторінки спонукають дітей до дослідницької самодіяльності, привчають самостійно вчитися, що є дуже важливим. Високу оцінку можна дати ігровому стилю «Задачника». Досить часто Л. Дєполович та її співавтор брали за основу завдань якусь гру, радили дітям самим погратися, щоб набути математичних навичок.

Загальний порядок викладу матеріалу у «Математичному задачнику» програмово-хронологічний. На

його сторінках розміщено завдання, задачі та вправи, об'єднані у великі комплексні теми. Завдання складені так, що діти самі мають знаходити числа в життєвому оточенні. Це робить підручник доступним, цікавим і змістовно наближеним до життя. Робота із задачником розрахована на три триместри на основі комплексних тем «Наша школа. Класна кімната», «Зміна положення сонця», «Природа та життя людей взимку», «Перехід від зими до весни. Ознаки наближення весни», «Життя природи навесні», «Весняна робота по садках та городах», «Весняна робота на полі. Впорядкування міста», «Охорона здоров'я». Уже за цими заголовками можна судити, як тісно автори пов'язали математику з навколишнім світом і щоденним життям дітей.

Того ж таки 1928 р. Л. Дєполович видає підручник «Перша читанка».

Важливою подією у педагогічній діяльності Л. Дєполович стали знайомство і співпраця з Олександром Федоровичем Музиченком, одним із засновників національної системи освіти в Україні. О. Музиченко був широко відомим в освітянських колах того часу як носій національних ідей, творчий педагог-практик, прихильник демократичних і гуманістичних засад діяльності школи та вчителя. Він негативно ставився до школи, яка пригнічує особистість дитини, не відповідає природним нахилам і не спрямована на формування активної самостійності й самодіяльності дитини. Психолого-педагогічні погляди О. Музиченка справили значний вплив на формування педагогічного світогляду Л. Дєполович.

У 1936 – 1940 рр. Лідія Дєполович активно працювала у складі авторських колективів, які створювали новаторські, узгоджені з комплексною системою навчання підручники для шкіл грамоти (для шкіл дорослих). У 1936 р. у співавторстві з Тамарою Гурвич з'явився «Буквар для шкіл грамоти», а починаючи з 1940 р. Л. Дєполович вже одноосібно редагувала цей підручник. До цих букварів були видані методичні посібники – «Як навчати грамоти за букварем Дєполович і Гурвич для шкіл неписьменних» (1936) та «Як

навчати грамоти за букварем для шкіл грамоти Л. П. Дєполович» (1940).

Проте вершиною науково-методичної діяльності Л. Дєполович став авторський буквар 1938 р. та відповідна методика «Як навчати грамоти за букварем Л. П. Дєполович». Цей буквар – справжній довгожитель серед підручників. До 1956 р. він видавався аж 19 разів! Загальний наклад склав понад 10 мільйонів примірників! А повноколірне останнє видання можна безумовно вважати своєрідним шедевром не тільки педагогічної а й друкарської майстерності.

Загалом видавнича діяльність Л. Дєполович була вкрай насиченою. Починаючи з 1926 р. й практично до останніх днів свого життя Лідія Платонівна чи не щорічно публікувала власні наукові доробки. Ці видання на багато років пережили свого автора. Навчальні та методичні посібники за її ім'ям регулярно виходили протягом 1944 – 1956 рр. Підручники для навчання дорослих видавалися до 1963 р. (8 видань).

Отже, у 30 – 60-х рр. ХХ ст. підручники Л. Дєполович були одними з найпоширеніших в Україні. Їх тиражі сягали до 1 000 000 примірників на рік. За букварями Лідії Платонівни навчилося читати не одне покоління українських школярів. Її буквар у 1948 р. був адаптований і для навчання незрячих дітей.

Буквар Л. Дєполович перетнув навіть кордон України. Завдяки діяльності Конгресу Українців Канади (КУК), спрямованій на посилення ролі українського шкільництва, у цій країні у 40 – 70-х рр. ХХ ст. було відкрито багато українських (або двомовних) шкіл. Для забезпечення україномовними підручниками, допоміжною літературою та виховними матеріалами КУК заснував видавництво та створив програмово-підручникові комісії. Були розроблені та запроваджені в практику єдині програми для рідних шкіл та курсів українознавства, а також видані підручники українських авторів. Серед них був і буквар Л. Дєполович, що зайвий раз підкреслює значимість та актуальність її доробку та педагогічної діяльності в цілому. Причому буквар

був одним із тих підручників, що масово видавалися і навіть приносили прибуток видавництву «Нові дні» в Торонто. У Канаді буквар Л. Деполович видавався принаймні до 1965 р. (десяте видання).

Під час нацистської окупації Києва Л. Деполович вела особистий щоденник у вигляді листів синові Євгену, який на початку війни проживав у Ростові. Крім особистої інформації про рідних з Чернігівщини, вона детально описувала стан справ в окупованому Києві. Умовно щоденник можна розподілити на такі розділи: воєнний хаос у місті влітку – восени 1941 р., перші дні окупації, трагедія Бабиного Яру, повсякденне життя киян у період окупації, доля букваря у воєнні часи. Як зазначала сама авторка щоденника, вона найбільше піклувалася про те, щоб записи, зроблені нею, «були правдиві, як в сенсі повної об'єктивності по відношенню до обох ворогуючих країн, так і в сенсі першоджерел, із яких я їх беру». Отже, з цієї точки зору дуже цікаво співставити її свідчення з іншими історичними джерелами.

Сторінки щоденника свідчать, що навіть у скрутний окупаційний час Л. Деполович вболівала за долю найголовнішої своєї книжки. Вона випадково довідалася, що її буквар серед деяких інших радянських підручників буде тимчасово дозволений для навчання дітей у школах після внесення суттєвих змін. Лідія Платонівна переймалася, що підручник для найменших дітлахів може кардинально змінитися не лише змістовно, а й методично. Вона втрутилася в цю справу, але запізно – зміни до букваря були вже внесені. Члени окупаційної методичної секції капітально «почистили» буквар без згоди автора. Було вилучено 26 сторінок, тобто більше чверті обсягу видання. Натомість нового матеріалу практично не додалося. «Шкода мені було свого спустошеного букваря. Я намагалася дещо суперечити, але справу вже було зроблено. Та й піднімати скандал було не варто, – все одно мій буквар доживає останній рік свого існування взагалі. Та й апелювати нема куди – нема ж ніякої вище стоячої інстанції», – занотувала у своєму щоденнику Л. Деполович. Тож цілком можливо, що буквар Л. Деполович

використовувався у 1941 – 1943 рр. у суттєво переробленому вигляді.

Чомусь дуже часто відомі люди, які мають численні заслуги перед державою й народом, завершують своє життя у злиднях і скруті. У жорстокій нужді в окупованому Києві доживала останні роки й Лідія Платонівна Дєполович. 1 грудня 1941 р. вона зробила такий запис у власнім щоденнику: «На руках у мене залишились 1500, із яких 500 рублів вже потрачені (200 руб. внесла пай в кооперацію), залишилась тисяча. Але що значить та тисяча при таких цінах! Пенсію також перестали давати. Виміняла твої старі черевики, піджак і коричневі штани, отримала за них трохи картоплі й пшона, дещо підкупила, з осені насушила трохи сухарів, – ось цим і перебиваюсь с'як-так, строго дозуючи денну норму. З сьогоднішнього дня наступає нова стадія голодування, бо сухарі закінчилися... Дров у нас мало, тому в кімнаті холодно й сиро. Труби у водогоні полопались... Напруги в приватних будинках нема... Тому всі довжелезні зимові вечори проводжу в сутінках і повному бідуванні. Лише мозок, на жаль, не може бути бездіяльним, а думати жахливо й важко!».

На початку 1942 р. почався масовий від'їзд населення з Києва. Люди тікали в провінцію, де вижити було трохи легше. Лідія Платонівна залишилася в Києві з кількох причин. По-перше, на той час вона була тяжко хвора й немічна. По-друге, їхати не було куди – чернігівський будинок Дєполовичів згорів ще в серпні 1941 р. Знесилена хворобами, голодом і холодом, жінка плакала лише одну надію – на швидкий кінець війни й зустріч зі своїм сином. Але не судилося їй дожити до переможного травня 1945 р. 20 березня 1943 р. Лідія Платонівна Дєполович померла на 73-му році життя в окупованому Києві, так і не дочекавшись зустрічі з рідним сином. Життя і війна розлучили їх назавжди. Л. Дєполович похована у Києві на Солом'янському кладовищі. На її могилі членами родини і земляками влітку 2017 р. було встановлено скромний надгробок.

Повертаючись до аналізу творчої спадщини Л. Дєполович, можна назвати її методичні засади дидактикою розвивального навчання, тісно пов'язаною з повсякденним життям. Лідія Платонівна однією з перших у педагогіці почала створювати і запроваджувати у практику навчальні комплекси, які включали підручник, методичний посібник для вчителя та робочий зошит для учня. Ідея саморозвитку дитини є наскрізною в її посібниках та методиках.

У сучасних умовах відродження національної культури й освіти, інтегрування та диференціації навчально-виховного процесу доцільно творчо використовувати погляди Л. Дєполович з проблем індивідуалізації процесу навчання, диференційованого та особистісно орієнтованого підходів до навчання, ігрової діяльності на уроці, необхідності збереження та зміцнення здоров'я дітей, ефективного використання міжпредметних зв'язків у навчанні та вихованні.

Актуальними з точки зору сьогодення залишаються думки Л. Дєполович щодо особистості педагога, його підготовки та професійної етики. Сформульовані нею вимоги до вчителя – креативність, висока моральність та беззастережна відданість справі, володіння технологіями розвитку дитини – знайшли відображення у прийнятому 2012 р. Етичному кодексі українського вчителя.

Пам'ять про видатного педагога-методиста, автора українського букваря свято бережуть її земляки. У Ковчині, де народилася й виросла Л. Дєполович, одна з вулиць села названа її ім'ям, а в місцевому історико-краєзнавчому музеї розміщено експозицію, присвячену родині Дєполовичів.

27 січня 2010 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України за № 160-р Ковчинській школі було присвоєно ім'я Л. П. Дєполович.

Біобібліографічний покажчик «Лідія Платонівна Дєполович (1869 – 1943)» розпочинає серію «Відомі особистості Куликівщини» і має на меті систематизувати доробок педагога.

Покажчик складається з двох основних розділів «Праці Л. П. Дєполович», «Публікації про Л. П. Дєполович» і довідкового апарату.

До першого розділу включено бібліографічні описи підручників та методичних посібників Л. П. Дєполович; букварів, виданих у діаспорі та неопублікованих документів. Записи розташовано в хронологічному порядку – за роками видання, у межах року – за алфавітом першого елемента запису.

У другому розділі подано описи рецензій на праці Л. П. Дєполович та згадки про педагога в монографіях, збірниках, періодичних та продовжуваних виданнях, що вийшли друком як в Україні, так і за її межами.

Довідковий апарат складається з іменного та географічного покажчиків і таблиці тиражів видань Л. П. Дєполович.

Відбір матеріалу завершено в серпні 2017 р.

При складанні бібліографічної частини покажчика опрацьовано каталоги та фонди Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова», Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Центрального державного історичного архіву України в м. Києві.

Здійснено суцільний перегляд джерел державної реєстрації друку, усіх доступних інформаційних видань і науково-допоміжних галузевих бібліографічних посібників, прикнижкових та пристатейних списків літератури, фахових

наукових періодичних видань. Переважну більшість документів опрацьовано de visu.

Бібліографічні записи складено згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80–2000, IDT)». За необхідності записи супроводжуються анотаціями довідкового або уточнюючого змісту.

Видання розраховане на бібліотекарів, працівників музеїв та архівів, викладачів та вчителів, студентів, краєзнавців.

Наталія Халімон
Сергій Спугай

ПРАЦІ Л. П. ДЕПОЛОВИЧ

ПІДРУЧНИКИ ТА МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ Л. П. ДЕПОЛОВИЧ

1926

1. Нумо читати! : буквар. – Харків : Держ. вид-во України, 1926. – 48 с. : іл. – 50 000 пр.

1928

2. Математичний задачник. Перший рік навчання в міській трудшколі / Л. Деполович та Ол. Астряб. – [Харків ; Київ] : Держ. вид-во України, 1928. – 184 с. : іл. – 27 000 пр.

3. Перша читанка. – Харків : Держ. вид-во України, 1928. – 98 с. : іл. – 15 000 пр.

1929

4. Математичний задачник. Перший рік навчання в міській трудшколі / Л. Деполович та Ол. Астряб. – Вид. 2-ге, випр. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1929. – 184 с. : іл. – 35 000 пр.

5. Нумо читати! : буквар. – Вид. 2-ге, випр. – Харків : Держ. вид-во України, 1929. – 48 с. : іл. – 500 000 пр.

6. Перша читанка. – Вид. 2-ге, стереотип. – [Харків] : Держ. вид-во України, 1929. – 94 с. : іл. – 20 000 пр.

1930

7. Орієнтація в суспільствознавстві // Радянська освіта. – 1930. – № 7. – С. 50–52.

У статті наведено результати педагогічних досліджень, які Л. Деполович практикувала зі своїми вихованцями з метою вивчення уподобань учнів та їхнього рівня компетенції з різних питань. Пропонуються практичні способи вияву дитячих інтересів: анкетування, запитання дітей у формі «поштової скриньки», спостереження мотивів вільної творчості дітей (через малювання, ліплення, аплікацію), дослідження вільного читання та спостереження реакції дітей на різні моменти шкільної роботи.

8. Рабочая книга для первого года обучения : (азбука) / сост.: Депенлович Л. П., Музыченко А. Ф., Музыченко Ю. А. ; под общ. ред. Пасеки Т. С. ; [худож. Л. Игнатъев]. – [Киев ; Харьков] : Гос. изд-во Украины, 1930. – 64 с. : ил. – 25 000 пр.

9. Робоча книжка для першого року навчання : (для села) / склали: Депенлович Л., Музыченко О., Пасіка Т. – Харків ; Київ : Держ. вид-во України, 1930. – 161, [1], 14 с. – 1 000 000 пр.

1931

10. Рабочая книга для первого года обучения : (азбука) / Депенлович Л. П., Музыченко А. Ф., Музыченко Ю. А. ; [худож. Л. Игнатъев]. – Харьков : Рад. шк., 1931. – 56 с. : ил. – 60 000 пр.

11. Робітна книжка для першого року навчання : (буквар) / Депенлович Л. П., Музыченко О. Ф., Музыченко Ю. О. ; [худож. Т. П. Москальова]. – Харків : Рад. шк., 1931. – 56 с. : іл. – 450 000 пр.

1933

12. Буквар / Музыченко О. Ф. і Ю. О., Депенлович Л. П. – Харків ; Київ : Рад. шк., 1933. – 64 с. : іл. – 600 000 пр.

«До букваря надрукована книжка «Методичні зауваження для вчителя» тих же авторів» (4 с. обкл.).

13. Методпоради до навчання грамоти за букварем : (на допомогу молодому вчителю) / Музыченко О. Ф., Депенлович Л. П. – Харків : Рад. шк., 1933. – 32 с. : іл. – 20 000 пр.

1934

14. Буквар / Музыченко О. Ф. і Ю. О., Депенлович Л. П. ; [худож. Л. С. Игнатъев]. – Харків ; Київ : Рад. шк., 1934. – 64 с. : іл. – 375 000 пр.

15. Як навчати грамоти за букварем : (метод. поради вчителю початкової школи) / О. Ф. і Ю. О. Музыченко, Л. П. Депенлович. – Харків ; Київ : Рад. шк., 1934. – 78 с. : іл. – 10 000 пр.

1936

16. Буквар / Музиченко О. Ф., [Деполович Л. П.]. – Київ : Рад. шк., 1936. – 64 с. : іл. – 1 075 000 пр.

«В складанні букваря брала участь Л. П. Деполович» (4 с. оправи).

17. Буквар для шкіл грамоти / Т. Гурвич, Л. Деполович. – Харків : Рад. шк., 1936. – 72 с. : іл. – 800 000 пр.

18. Музиченко О. Ф. Буквар для допоміжної школи / О. Ф. Музиченко ; [в складанні Букваря брали участь Л. П. Деполович та Ю. О. Музиченко]. – Харків : Рад. шк., 1936. – 96 с. : іл. – 2 500 пр.

19. Як навчати грамоти за букварем Деполович і Гурвич для шкіл неписьменних : метод. лист. – Харків : Рад. шк., 1936. – 24 с. – 40 200 пр.

1937

20. Буквар / О. Ф. Музиченко, Л. П. Деполович. – Київ : Рад. шк., 1937. – 96 с. : іл. – 900 000 пр.

21. Буквар. Для шкіл грамоти / Т. Гурвич, Л. Деполович. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1937. – 88 с., [6] окр. арк. «Розрізна азбука» : іл. – 345 200 пр.

1938

22. Буквар. – Київ : Рад. шк., 1938. – 96 с. : іл. – 901 000 пр.

23. Буквар. Для шкіл грамоти / Т. Гурвич, Л. Деполович. – Київ : Рад. шк., 1938. – 88 с. : іл. – 200 000 пр.

24. Як навчати грамоти за букварем Л. П. Деполович. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1938. – 43 с. – 27 200 пр.

25. Як навчати грамоти за букварем Т. Гурвич і Л. Деполович : метод. лист. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1938. – 36 с. – 29 3000 пр.

1939

26. Буквар. – [Вид. 2-ге]. – [Київ] : Рад. шк., 1939. – 96 с. : іл. – 851 000 пр.

27. Як навчати грамоти за Букварем Л. П. Деполович. – Вид. 2-ге. – Київ : Рад. шк., 1939. – 44 с. : іл. – 25 200 пр.

1940

28. Буквар. – [Вид. 3-тє]. – Київ : Рад. шк., 1940. – 96 с. : іл. – 1 140 300 пр.
29. Буквар для шкіл грамоти. – Київ : Рад. шк., 1940. – 96 с. : іл. – 400 300 пр.
30. Як навчати грамоти за букварем для шкіл грамоти Л. П. Деполович : метод. розробка. – Київ : Рад. шк., 1940. – 44 с. – 25 150 пр.
31. Як навчати грамоти за букварем Л. П. Деполович. – Вид. 3-тє. – Київ : Рад. шк., 1940. – 44 с. : іл. – 25 000 пр.

1941

32. Буквар. – [Вид. 4-тє]. – [Київ] : Рад. шк., 1941. – 96 с. : іл. – 500 300 пр.

1943

33. Буквар. – Вид. 5-тє. – [Москва] : Рад. шк., 1943. – 96 с. : іл. – 20 000 пр.

1944

34. Буквар. – Вид. 6-тє. – [Москва] : Рад. шк., 1944. – 96 с. : іл. – 250 000 пр.

1945

35. Буквар. – [Вид. 7-ме]. – Київ ; Москва : Рад. шк., 1945. – 96 с. : іл. – 800 000 пр.
36. Буквар. Для шкіл грамоти / зред., перероб. та доп. В. Ярошенко. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1945. – 112 с. : іл. – 140 000 пр.
37. Як навчати грамоти за букварем для шкіл грамоти Л. П. Деполович : метод. розробка. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1945. – 44 с. – 10 000 пр.

1946

38. Буквар. – [Вид. 8-ме]. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1946. – 96 с. : іл. – 800 000 пр.

39. Буквар. Підручник для 1-го класу початкової школи. – [Вид. 9-ге]. – Київ : Рад. шк., 1946. – 98 с. : іл. – 600 000 пр.

40. Буквар. Для шкіл грамоти / зред., перероб. та доп. В. Ярошенко. – Вид. 2-ге. – Київ : Рад. шк., 1946. – 112 с. : іл. – 50 000 пр.

1947

41. Буквар. Для навчання читанню й письму. – Вид. 10-те. – [Київ] : Рад. шк., 1947. – 96 с. : іл. – 800 000 пр.

42. Буквар. Для шкіл грамоти / зред., перероб. та доп. В. Ярошенко. – Вид. 3-ге. – Київ : Рад. шк., 1947. – 112 с. : іл. – 50 000 пр.

1948

43. Буквар. Для навчання читанню й письму. – Вид. 11-те. – Київ : Рад. шк., 1948. – 96 с. : іл. – 600 000 пр.

44. Буквар. Для шкіл грамоти / зред., перероб. та доп. В. Ярошенко. – Вид. 4-те. – Київ : Рад. шк., 1948. – 116 с. : іл. – 50 000 пр.

45. Ганджій А. С. Буквар для шкіл сліпих дітей / [пристосували за букварем Деполович, А. С. Ганджій і Б. С. Бендерський]. – Київ ; Харків : Рад. шк., 1948. – 70 арк + Метод. посібник (60 с.). – 300 пр.

1949

46. Буквар. – Вид. 12-те. – Київ : Рад. шк., 1949. – 96 с., 2 окр. арк. портр : кольор. іл. – [860 000] пр.

1950

47. Буквар. – Вид. 13-те. – Київ : Рад. шк., 1950. – 96 с., 2 окр. арк. портр : іл. – [600 000] пр.

1951

48. Буквар. – Вид. 14-те. – Київ : Рад. шк., 1951. – 96 с. + 3 арк. «Розрізна азбука» і «Розрізні склади» : іл. – Б. т.

1952

49. Буквар. – Вид. 15-те. – Київ : Рад. шк., 1952. – 96 с. + 3 арк. «Розрізна азбука» і «Розрізні склади» : іл. – 400 000 пр.

1953

50. Буквар. – Вид. 16-те. – Київ : Рад. шк., 1953. – 96 с. + 3 арк. «Розрізна азбука» і «Розрізні склади» : іл. – 570 000 пр.

1954

51. Буквар. – Вид. 17-те. – Київ : Рад. шк., 1954. – 96 с. + 3 арк. "Розрізна азбука" і "Розрізні склади" : іл. – 900 000 пр.

1955

52. Буквар. – Вид. 18-те. – Київ : Рад. шк., 1955. – 96 с. + 3 арк. «Розрізна азбука» і «Розрізні склади» : іл. – 750 000 пр.

1956

53. Буквар. – Вид. 19-те. – Київ : Рад. шк., 1956. – 96 с. + 3 окр. арк. «Розрізна азбука» і «Розрізні склади» : кольор. іл. – 700 000 пр.

1958

54. Буквар. Для шкіл грамоти. – Вид. 5-те, перероб. – Київ : Рад. шк., 1958. – 114 с. : іл. – 57 000 пр.

1963

55. Буквар. Для шкіл дорослих / підгот., випр. і доп. Б. С. Саженок. – Вид. 6-те. – Київ : Рад. шк., 1963. – 104 с. : іл. – 17 300 пр.

БУКВАРИ, ВИДАНІ В ДІАСПОРІ

56. Буквар. – Вид. 3-те. – Торонто : Нові дні, 1956. – 100 с. : іл.

57. Буквар / ред. змін та доп. П. Волиняк ; іл. М. Битинського. – Вид. 8-ме. – Торонто : Нові дні, 1961. – 100 с. : іл.

58. Буквар / ред. змін та доп. П. Волиняк ; іл. М. Битинського. – Вид. 10-те. – Торонто : Нові дні, 1965. – 100 с. : іл.

НЕОПУБЛІКОВАНІ ДОКУМЕНТИ

59. Лідія Демолович. Щоденникові записи 1941–1942 рр. // Родинний архів О. С. Чмеля, Росія, м. Санкт-Петербург.

РЕЦЕНЗІЇ

60. Рецензія на підручник Л. Деполович «Перша чинтанка» // ЦДІАК, ф. 177, оп. 2. справа 1879. 1927 р. 1 арк.

61. Рецензія на підручник Л. Деполович та О. Астряба «Математичний задачник» // ЦДІАК, ф. 177, оп. 2, справа 1881, 1927 р., 6 арк.

62. Льодін. Робоча книжка для першого року навчання : (для села) / Льодін // Виробнича думка. – 1930. – № 28. – С. 12. – Рец. на кн.: Робоча книжка для першого року навчання : (для села) / склали: Деполович Л., Музиченко О., Пасіка Т. – Харків ; Київ : Держ. вид-во України, 1930.

63. Чубатий М. Духова пожива українців під большевиками / Микола Чубатий // Свобода : укр. щоденник. – Джерзі Сіті ; Нью-Йорк. – 1947. – 15 лют. – С. 2.

Подано критичний аналіз букваря 1946 р. Автор вказує на прокомуністичне ідеологічне спрямування і загальний антиукраїнський характер першого дитячого підручника.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО Л. П. ДЕПОЛОВИЧ

1942

64. Культурне життя Харкова // Краківські вісті. – Краків, 1942. – 19 серп. – С. 2.

«Щойно засноване в Харкові кооперативне видавниче товариство «Українська книжка», з пропозиції відділу освіти Управи, готує видання букваря Деполович у зміненому вигляді, дозволеному німецьким командуванням до вжитку в школах».

65. Шкільне життя Харкова // Бюлетень Валківської районної управи. – Валки (Харків. обл.), 1942. – 29 лип. – С. 2.

1943

66. Л. П. Деполович : некролог // Нове українське слово. – Київ, 1943. – 3 квіт. – С. 4.

67. Культурна хроніка // Голос. – Берлін, 1943. – 9 трав. – С. 3.

«На 74 році життя померла в Києві Лідія Дєполович, видатний педагог, автор гарних підручників для дітей молодшого віку. Понад 50 років віддала вона педагогічній роботі в народних школах Чернігівщини та Київщини».

68. По Україні // Костянтиноградські нові вісті. – Костянтиноград, 1943. – 19 черв. – С. 2.

Повідомлення про смерть Лідії Дєполович.

69. Хроніка // Нова Україна. – Полтава, 1943. – 18 лип. – С. 2.

Повідомлення про смерть Лідії Дєполович.

1961

70. Дєполович Лідія Платонівна / Українська радянська енциклопедія / голов. редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 1961. – Т. 4. – С. 80 : іл.

1966

71. Дєполович Лідія Платонівна / Український радянський енциклопедичний словник / голов. редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 1966. – Т. 1. – С. 576 с. : іл.

1979

72. Дєполович Лидия Платоновна / Украинская советская энциклопедия / гл. редкол.: Бажан М. П. (гл. ред.) [и др.]. – Киев, 1980. – Т. 3. – С. 309 : ил.

73. Дєполович Лідія Платонівна / Українська радянська енциклопедія / голов. редкол.: М. П. Бажан (голов. ред.) [та ін.]. – 2-ге вид. – Київ, 1979. – Т. 3. – С. 296.

1980

74. Дєполович Лідія Платонівна / Український радянський енциклопедичний словник / А. В. Кудрицький (відп. ред.) [та ін.]. – 2-ге вид. – Київ, 1986. – Т. 1. – С. 498 : іл.

1988

75. Дєполович Лидия Платоновна / Украинский советский энциклопедический словарь / А. В. Кудрицкий (отв. ред.) [и др.]. – Киев, 1988. – Т. 1. – С. 517–518 : ил.

1991

76. Кутинський М. [Біографічна довідка] / Михайло Кутинський // Дніпро. – 1991. – № 6. – С. 197. – (Некрополь України : довід. про

місця поховання або місця смерті іст. і культур. діячів України від давнини до сучасності).

Подано стислі біографічні дані Л. П. Дєполович. Вказівка на смерть від голоду під час тимчасової окупації Києва.

1994

77. Проценко Л. А. [Біографічна довідка] / Л. А. Проценко // Київський Некрополь : путівник-довідник / Людмила Андріївна Проценко. – Київ, 1994. – С. 258, 259.

Стислі біографічні дані про Л. П. Дєполович. Вказується, що вона похована на Солянянському кладовищі, однак автором місце поховання не було віднайдене.

1997

78. Гончаренко С. Дєполович Лідія Платонівна / Семен Гончаренко // Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – Київ, 1997. – С. 86.

2001

79. Борщан Н. Ковчинській загальноосвітній школі – 140 років / Наталія Борщан // Поліська правда. – 2001. – Жовтень.

С. 2: згадується Л. Дєполович як учитель Ковчинської земської школи та автор українського букваря. Фото Л. Дєполович з учнями Ковчинської земської школи.

80. Дальній М. "Нові дні" – це був популярний журнал / Мар'ян Дальній // Свобода. – 2001. – № 10. – С. 3.

С. 3: згадка про буквар Л. Дєполович, який видавався у 1950-60-х рр. в Торонто (Канада) та покривав фінансові недобори журналу «Нові дні» за рахунок популярності та прибутків з продажу.

81. Халімон Н. М. Альфа й Омега / Наталія Халімон // Чернігівські відомості. – 2001. – 23 берез. – С. 5.

Нарис про Л. П. Дєполович.

82. Халімон Н. М. Видатні люди – наші земляки. Лідія Платонівна Дєполович / Наталія Халімон // Поліська правда. – 2001.

2004

83. Вашуленко М. С. Буквар / Вашуленко М. С., Німчук В. В. // Енциклопедія сучасної України / голов. редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ, 2004. – Т. 3. – С. 559 – 560.

Зазначено, що буквар Дєполович побудований за звуковим аналітико-синтетичним методом. Репродукція обкладинки букваря Л. П. Дєполович видавництва «Нові дні», Канада (без підпису).

2006

84. Халімон Н. М. Букварю Л. П. Дєполович – 80! / Наталія Халімон // Поліська правда. – 2006. – 23 груд.

85. Халімон Н. М. Творчість – процес народження нового / Наталія Халімон // Поліська правда. – 2006. – 23 груд.

С. 3: інформується про обласну науково-практичну конференцію з проблем розвитку творчих здібностей у спадщині видатних педагогів Чернігівщини. Представлено результати дослідження педагогічної спадщини Л. Дєполович.

2007

86. Халімон Н. М. Дєполович Лідія Платонівна / Халімон Н. М. // Енциклопедія сучасної України / голов. редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ, 2007. – Т. 7. – С. 397.

2008

87. Іванова О. В. Буквар – видання пріоритетне / О. В. Іванова // Проблеми сучасного підручника. – 2008. – Вип. 8. – С. 421–425.

С. 421: згадка про буквар Л. Дєполович «Нумо читати!».

2009

88. Халімон Н. М. Методичні ідеї Л. П. Дєполович та їх роль у сучасному навчально-освітньому процесі України / Н. М. Халімон // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Актуальні питання розвитку педагогіки, 2009. – Вип. 67. – С. 199–202.

2010

89. Про присвоєння імені Л. П. Дєполович Ковчинському навчально-виховному комплексу Ковчинської сільської ради Куликівського району Чернігівської області : розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 січ. 2010 р. № 160-р // Урядовий кур'єр. – 2010. – 10 лют. – С. 16.

90. Халімон Н. М. Видавнича діяльність Л. П. Дєполович (1869–1943) / Н. М. Халімон // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Актуальні проблеми педагогічної освіти. – 2010. – Вип. 79. – С. 245–248.

91. Халімон Н. М. Все починається з букваря / Наталія Халімон // Отчий поріг. – 2010. – № 1. – С. 14.

Стаття присвячена Л. П. Дєполович та її букварю.

92. Халімон Н. М. Мільйони українців навчалися за букварем Лідії Дєполович / Наталія Халімон // Слово просвіти. – 2010. – № 17. – С. 5.

2011

93. Гончаренко С. Дєполович Лідія Платонівна / Семен Гончаренко // Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – Вид. 2-ге, допов., випр. – Рівне, 2011. – С. 119.

94. Халімон Н. М. Етапи становлення методичних принципів навчання в педагогічній спадщині Л. Дєполович (1869–1943 рр.) / Н. М. Халімон // Матеріали науково-практичної конференції «Другі Фльорівські читання» 12 жовтня 2011 р., [м. Чернігів] / ред. О. В. Клімова. – Чернігів, 2011. – С. 114 – 117.

2012

95. Богданова Л. А. До тебе човником пливу / Людмила Богданова. – Мена : Домінант, 2012. – 348 с. – ISBN 978-966-2610-12-3.

С. 15-16: біографічні відомості, портрет, тит. арк. букваря, методики Л. П. Дєполович. С. 23 – інформація про Григорія Дєполовича – діда Л. П. Дєполович.

96. Лузан В. В. Слово про рідну Ковчинську школу / Володимир Лузан // Світ-інфо. – 2012. – 15 груд. – С. 3.

Інформація про ковчинський період життя Л. П. Дєполович на основі книги С. Спутая та Н. Халімон «Учителем школа стоїть...» Фото Л. П. Дєполович з учнями Ковчинської земської школи.

97. Спутай С. М. Учителем школа стоїть... : до 150-річчя Ковчинської школи / С. М. Спутай, Н. М. Халімон. – Київ : Логос, 2012. – 255 с. – ISBN 978-966-171-583-6.

С. 34 – 42: біографія Л. П. Дєполович та інформація про її науково-педагогічну діяльність. Розміщено 24 фотографії та копії документів. С. 21, 22, 25, 32 – відомості про батька – Платона Григоровича Дєполовича.

98. Тютюнник Є. Березині 150-річної школи / Євдокія Тютюнник // Урядовий кур'єр. – 2012. – 13 жовт. – С. 1, 7.

Інформація про науково-педагогічну діяльність Л. П. Дєполович, тиражі видань її букваря, експозицію в історико-краєзнавчому музеї с. Ковчин.

99. Халімон Н. М. Погляди С. Русової та Л. Дєполович на вимоги до професійної етики педагога / Н. Халімон // Філософія освіти і педагогіки. – 2012. – № 26. – С. 47 – 50.

100. Халімон Н. М. Феномен букваря Л. П. Дєполович / Н. М. Халімон // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вітчизняний і зарубіжний досвід розвитку освіти. – 2012. – Вип. 97. – С. 299 – 301.

2013

101. Нікого не забули // Біла хата. – 2013. – 17 жовт.

С. 2: інформується про широке розкриття в книзі С. Спутая та Н. Халімон «Учителем школа стоїть...» педагогічної спадщини Л. Дєполович.

102. Презентація книги "Учителем школа стоїть.." // Поліська правда. – 2013. – 19 жовт.

С. 2: інформується про широке розкриття в книзі С. Спутая та Н. Халімон «Учителем школа стоїть...» педагогічної спадщини та біографії Л. Дєполович.

103. Халімон Н. М. Впровадження методів, засобів та форм навчання Л. Дєполович в умовах сучасної школи : навч.-метод. посіб. для вчителів почат. кл., вихователів, студентів та викладачів пед. навч. закл. / Халімон Наталія Миколаївна. – Чернігів : Лозовий В. М., 2013. – 48 с. – 500 пр. – ISBN 978-966-2765-84-7.

104. Халімон Н. Н. К вопросу педагогической этики / Н. Н. Халімон // Бъдещето въпроси от света на науката – 2013 : материали за ІХ Международна научна практична конференция (17–25 декември, 2013). – Т. 21 : Педагогически науки. – София, 2013. – С. 91 – 94.

2014

105. Халімон Н. М. Ідея букваря в історії української культури. Внесок Л. Дєполович у розвиток національної букваристики / Н. М. Халімон // Наукові записки кафедри педагогіки / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – 2014. – № 34. – С. 246–252.

106. Халімон Н. М. Педагогічна і науково-методична діяльність Л. П. Дєполович (1869 – 1943 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук :

спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Халімон Наталія Миколаївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 22 с. – 100 пр.

107. Халімон Н. М. Педагогічна і науково-методична діяльність Л. П. Дєполович (1869 – 1943 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Халімон Наталія Миколаївна. – Київ, 2014. – 219 с.

108. Халімон Н. Н. О развитии школьного музея и его роли в учебно-воспитательном процессе. / Н. Н. Халімон // *Moderní vymoženosti vědy – 2014 : materialy X Mezinárodní vědecko-praktická konference (27.01.2014 – 05.02.2014)*. – Díl. 17 : Pedagogika. – Praha, 2014. – С. 54 – 58.

С. 57 - 58: інформація про експозицію, присвячену Л. П. Дєполович, в залі історії школи Ковчинського історико-краєзнавчого музею.

109. Halimon N. A person of Lidiya Depolovych in the history of Ukrainian education / N. Halimon // *Pro Futuro : oswiata i nauka bez granic*. – 2014. – № 1. – Р. 88 – 91.

2015

110. Халімон Н. М. Лідія Дєполович та її ідеї щодо комплексного підходу в організації навчально-виховного процесу / Наталія Халімон // *Наукові записки. Серія: Психолого-педагогічні науки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя*. – 2015. – № 4. – С. 304 – 307.

2016

111. Славетні жінки Куликівщини: від минулого до сьогодення : інформ. посіб. / уклад. С. П. Масльонка. – Куликівка : Куликів. районна орг. Співки жінок України, 2016. – 56 с.

С. 13 – 14: біографія, фото Л. П. Дєполович та інформація про її підручники.

112. Халімон Н. М. Видатний педагог / Наталія Халімон // *Отчий поріг*. – 2016. – № 12. – С. 11.

Стаття присвячена Л. П. Дєполович та короткому аналізу її видавничої діяльності. Фото Л. Дєполович та її окремих підручників.

113. Халімон Н. М. Лідія Платонівна Дєполович / Наталія Халімон // *Куликівський краєзнавчий вісник*. – 2016. – Вип. 1. – С. 55 – 62.

У статті зроблено короткий аналіз педагогічних надбань Л. П. Дєполович. Автор визначає внесок Л. Дєполович у розвиток національної букваристики та педагогіки.

114. Халімон Н. М. Особливості букваря Л. П. Дєполович: структура, зміст, методика навчання // Особливості навчання грамоти сучасних дітей: теорія та практика : зб. матеріалів обл. наук.-практ. семінару. – Чернігів, 2016. – С. 144 – 150.

2017

115. Готуючись до ювілею Лідії Дєполович // Поліська правда. – 2017. – 24 черв. – С. 3.

116. Лаврут О. О. Відгомін радянського будення на сторінках «Буквара» 1946 року видання / Лаврут О. О. // Гілея. – 2017. – Вип. 119. – С. 88–92.

Докладний аналіз букваря Л. Дєполович видання 1946 р. з точки зору змістовного та ідеологічного наповнення, відображення реалій тогочасного радянського життя.

117. Спутай С. М. Вшанували пам'ять Лідії Дєполович / Сергій Спутай // Світ-інфо. – 2017. – 6 лип. – С. 3.

Інформація про встановлення надгробка на могилі Л. П. Дєполович та вшанування її пам'яті земляками.

118. Спутай С. М. До ювілею / Сергій Спутай // Отчий поріг. – 2017. – № 8. – С. 6.

Інформація про встановлення надгробка на могилі Л. П. Дєполович та вшанування її пам'яті земляками.

119. Спутай С. М. Лідія Дєполович: корифей української педагогіки / Сергій Спутай // Світ-інфо. – 2017. – 3 серп. – С. 14.

Біографія Л. П. Дєполович, 2 фото, обкладинки 4 букварів.

120. Халімон Н. М. Лідія Дєполович та її вплив на педагогічні процеси першої половини ХХ століття / Наталія Халімон // Філософія освіти і педагогіка. – 2017. – № 39 : Спецвипуск за матеріалами міжрегіональної науково-практичної конференції "Історія освіти Чернігівщини: від найдавніших часів до сьогодення", ч. 3. – С. 52 – 56.

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ*

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Астряб О.	7, 15, 21	Кудрицький А. .	22
Бажан М.	22	Кутинський М.	22
Бендерський Б.	19	Лаврут О.	28
Битинський М.	20	Лузан В.	25
Богданова Л.	25	Льодін	21
Борщан Н.	23	Масльонка С. ...	27
Вашуленко М.	23	Москальова Т. ..	16
Волиняк П.	20	Музиченко О. ..	8, 16, 17, 21
Ганджій А.	19	Музиченко Ю. .	16, 17, 22
Гончаренко С.	23, 25	Німчук В.	23
Гурвич Т.	8, 17	Пасіка Т.	16, 21
Дальній М.	23	Проценко Л.	23
Деполович А.	3	Русова С.	26
Деполович Г.	3, 25	Саженьюк Б.	20
Деполович М.	3	Спутай С.	14, 25, 26, 28
Деполович Н.	4	Тютюнник Є. ...	25
Деполович Петро	4, 5	Халімон Н.	14, 24 – 28
Деполович Платон ..	4, 25	Чміль Є.	6, 10
Деполович С.	4	Чміль О.	20
Дзюба І.	24	Чміль П.	6
Іванова О.	24	Чубатий М.	21
Івашкевич І.	3	Ярошенко В.	18, 19
Ігнат'єв Л.	16		

* - у допоміжних покажчиках подано посилання на номер сторінки.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Берлін, місто	21
Валки, місто	21
Городнянський повіт	3
Дурні (Миколаївка), село	4
Займище, село	3
Канада	9, 10, 23, 24
Київ, місто	7, 10, 11, 13, 15 – 25, 27
Київщина	22
Ковчин, село	3, 4, 12, 26
Количівка, село	5
Костянтиноград, місто	22
Краків, місто	21
Куликівка, смт.	27
Львів, місто	18
Мена, місто	25
Москва, місто	18
Новгород-Сіверський повіт ...	4
Нью-Йорк, місто	21
Остроглядово, село	3
Полтава, місто	22
Прага, місто	27
Рівне, місто	25
Ростов, місто	10
Санкт-Петербург, місто	20
Софія, місто	26
Стародуб, місто	3, 4
Стародубський повіт	3
Торонто, місто	10, 20, 23
Фаростовичі, село	4
Харків, місто	15 – 19, 21
Чернігів	5, 6, 25, 26, 28
Чернігівський повіт	3, 4
Чернігівщина	10, 22, 24

Тиражі видань Л. П. Деполович

	Нумо читати!	Перша читанка	Математич. задачник	Робітна книжка, Рабочая книга	Буквар (Музиченко, Деполович)	Буквар	Як навчати ...	Буквар для дорослих	Як навчати ...	Разом по роках
1926	50 000									50 000
1927										
1928		15 000	27 000							42 000
1929	500 000	20 000	35 000							555 000
1930				1 025 000						1 025 000
1931				510 000						510 000
1932										
1933					600 000		20 000			620 000
1934					375 000		10 000			385 000
1935										
1936					1 077 500			800 000	40 200	1 917 700
1937					900 000			345 200		1 245 200
1938						901 000	27 200	200 000	29 300	1 157 500
1939						851 000	25 200			876 200
1940						1 140 300	25 000	400 300	25 150	1 590 750
1941						500 300				500 300
1942										
1943						20 000				20 000
1944						250 000				250 000
1945						800 000		140 000	10 000	950 000
1946						1 400 000		50 000		1 450 000
1947						800 000		50 000		850 000
1948						600 000		50 000		650 000
1949						860 000				860 000
1950						600 000				600 000
1951						600 000*				600 000
1952						400 000				400 000
1953						570 000				570 000
1954						900 000				900 000
1955						750 000				750 000
1956						700 000				700 000
1957										
1958								57 000		57 000
1959										
1960										
1961										
1962										
1963								17 300		17 300
Усього:	550 000	35 000	62 000	1 535 000	2 952 500	12 642 600	107 400	2 109 800	104 650	20 098 950

* – вказана орієнтовна кількість примірників

**Лідія Платонівна
ДЕПОЛОВИЧ
(1869 – 1943)**

Біобібліографічний покажчик

Технічний редактор **О.М. Єрмоленко**

Підписано до друку 25.09.2017 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 2,0. Ум. фарб.-відб. 2,0. Обл.-вид. арк. 1,86.
Зам. 0126. Тираж 150 прим.

ТОВ "Видавництво "Десна Поліграф"
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК № 4079 від 1 червня 2011 року.
Тел.: (0462) 972-661, 972-664

Віддруковано ТОВ "Видавництво "Десна Поліграф"
14027, м. Чернігів, вул. Станіславського, 40